

LIETUVOS RESPUBLIKOS TRIŠALĖ TARYBA

POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2021-08-17 Nr. TTP-9

Vilnius

Posėdis įvyko 2021-08-17.

Posėdžio pirmininkė Dalia Jakutavičė

Posėdžio sekretorė Valda Pranckuvienė

Dalyvavo:

Vyriausybės atstovai: Aušra Gratulevičienė – Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Socialinės politikos grupės patarėja, Vytautas Šilinskas – Socialinės apsaugos ir darbo viceministras, Aušra Putk – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Socialinio dialogo skyriaus vedėja, Rūta Juršaitė – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo teisės skyriaus vyresnioji patarėja, Gediminas Norkūnas – finansų viceministras, Jovita Neliupšienė – Ekonomikos ir inovacijų viceministrė, Osvaldas Šmitas – Ekonomikos ir inovacijų ministerijos Ekonomikos plėtros departamento direktorius.

Profesinių sąjungų atstovai: Kristina Krupavičienė – Lietuvos profesinės sąjungos „Solidarumas“ pirmininkė, Inga Ruginienė – Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijos pirmininkė, Ričardas Garuolis – Lietuvos profesinės sąjungos „Solidarumas“ generalinis sekretorius, Dalia Jakutavičė – Lietuvos pramonės profesinių sąjungų federacijos pirmininkė, Rimtautas Ramanuskas – Lietuvos profesinės sąjungos „Solidarumas“ pirmininkės pavaduotojas.

Darbdavių organizacijų atstovai: Rūta Skyrienė – asociacijos „Investors’ Forum“ vykdomoji direktorė, Andrius Romanovskis – Lietuvos verslo konfederacijos prezidentas, Ričardas Sartatavičius – Lietuvos pramonininkų konfederacijos generalinis direktorius, Evalda Šiškauskienė – Lietuvos pramonininkų konfederacijos viceprezidentė, Aurelija Gabrielė Maldutytė – Lietuvos darbdavių konfederacijos prezidiumo narė, Aušra Žliobaitė – Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmų Kooperacijos ir teisės skyriaus vedėja (su įgaliojimu atstovauti Sigitą Gailiūną), Danas Arlauskas – Lietuvos darbdavių konfederacijos prezidentas.

Kiti asmenys: Aušra Bilotienė-Motiejūnienė – Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos viceministrė, Donatas Keršis – Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos Teisės skyriaus vedėjas, Aušrinė Storpirstienė – Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos Teisės skyriaus patarėja, Audrius Ščeponavičius – Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos Visuomenės sveikatos departamento direktorius, Rolandas Ragėnas – Valstybinės mokesčių inspekcijos Teisės departamento Tiesioginių mokesčių skyriaus vedėjas, Zita Spranginienė – Valstybinės mokesčių inspekcijos Kontrolės departamento atstovė, Diana Šalomskienė – Valstybinės mokesčių inspekcijos vyresnioji patarėja, Donata Telišauskaitė-Čekanavičė – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Socialinio draudimo skyriaus vyriausioji specialistė, Eigilė Čygaitė – Lietuvos pramonininkų konfederacijos ekspertė, Jelena Polijančuk – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo teisės skyriaus vyresnioji patarėja, Viktorija Trachimovič – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo teisės skyriaus vyriausioji specialistė, Agnė Nakčerienė – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo teisės skyriaus patarėja, Indrė Lankelienė – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Socialinio draudimo skyriaus patarėja, Rasa Šidagytė – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo aplinkos skyriaus patarėja, Mantas Stanžys – Respublikinės jungtinės profesinės sąjungos teisininkas, Vaida Kalinkaitė-Matuliauskienė – Portalo LRT.lt verslo aktualijų žurnalistė, Kornelija Mykolaitytė – ELTA žurnalistė, Erika Alonderytė – Delfi žurnalistė, Vilija Mačiulskytė – TV3 žurnalistė.

Darbotvarkė:

Posėdžio darbotvarkės tvirtinimas.

1. Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso 144 str. 8 d.;

2. Dėl įstatymų projektų paketo pristatymo: Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso 24, 25, 26, 30, 36, 40, 44, 46, 52, 59, 64, 107, 113, 131, 133, 134, 137, 206 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Projektas Nr. 1), Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 1, 5, 111, 19, 22, 23, 24 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo projekto (toliau – Projektas Nr. 2) ir Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo Nr. IX-1836 2, 7 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Projektas Nr. 3) paketo pristatymo;

3. Dėl įstatymų projektų Nr. 21-28288 "Dėl Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 11, 18, 37 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui" ir Nr. 21-28287 "Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 11, 18, 37 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto".

4. Dėl kito Lietuvos Respublikos trišalės tarybos posėdžio.

Papildomas klausimas. Dėl socialinių partnerių sutarto Darbo kodekso 2, 25, 30, 47, 51, 55, 72¹, 75, 117, 126, 36, 138, 169 ir 171 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto.

Posėdžio darbotvarkės tvirtinimas.

Dalia Jakutavičė pasiūlė papildomą darbotvarkės klausimą svarstyti kartu su antruoju darbotvarkės klausimu, t. y. kartu su kitais Darbo kodekso pakeitimais.

Trišalės tarybos nariai pritarė.

NUTARTA. Pritarti posėdžio darbotvarkei, papildomą klausimą „Dėl socialinių partnerių sutarto Darbo kodekso 2, 25, 30, 47, 51, 55, 72¹, 75, 117, 126, 36, 138, 169 ir 171 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto“ svarstyti kartu su antruoju darbotvarkės klausimu.

1. SVARSTYTA. Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso 144 str. 8 d.

Rolandas Ragėnas, Valstybinės mokesčių inspekcijos (toliau – VMI) Teisės departamento Tiesioginių mokesčių skyriaus vedėjas, informavo, kad Darbo kodekso (toliau - DK) 144 straipsnis nustato, kad darbuotojams, kurių darbas yra kilnojamojo pobūdžio arba atliekamas lauko sąlygomis, arba susijęs su kelionėmis ar važiavimu, kompensuojamos su tuo susijusios padidėjusios išlaidos už faktiškai tokio pobūdžio dirbtą darbo laiką. Šių kompensacijų dydis negali viršyti 50 procentų bazinio (tarifinio) darbo užmokesčio ir jos mokamos tuo atveju, kai darbuotojui nemokamos komandiruotės išlaidos. Sakė, kad tokios kompensacijos, vadovaujantis Gyventojų pajamų mokesčio 17 str. 1 d. 5 punktu, gyventojų pajamų mokesčiu ir Sodros įmokomis neapmokestinamos. Pasak pranešėjo, įvairių sektorių įmonės naudojami tokiais kompensacijomis ir taip išvengia mokesčių, o darbuotojai netenka socialinių garantijų ir tokia tendencija, anot jo, vis dažniau pastebima.

Zita Spranginienė, VMI Kontrolės departamento atstovė, pristatė skaidres „Kompensacijos už kilnojamojo pobūdžio darbą arba darbą lauko sąlygomis“. Kalbėdama apie kompensacijų taikant DK 144 str. 8 d. mastą, pranešėja pabrėžė, kad jis auga; taip pat auga ir išmokamos sumos. Pirmąja statybų sektorius – 53 proc., antroje vietoje – transporto sektorius – 16 proc. Tęsdama pristatymą, ji sakė, kad VMI nustatė ne vieną tokio pobūdžio pažeidimą, kai darbo sutartyje nėra nurodomas „lauko priedo“ mokėjimas, o darbo užmokestis mokamas neapmokestinamą „lauko kompensacijų“ forma. Nuo to nukenčia ir valstybė, ir darbuotojai bei jų socialinės garantijos. Taip pat ji pateikė vienos patikrintų įmonių pavyzdžių, kai tokio pobūdžio kompensacijos buvo mokamos administracijos bei cecho darbuotojams, neatsižvelgus į darbuotojų darbo funkcijas ir vietą bei darbuotojams apie tai nežinant. Ji atkreipė dėmesį, kad tokie mokėjimai nėra pavieniai atvejai.

Aurelija Maldutytė klausė, gal VMI turi duomenų, ar tokia praktika – kompensacijų mokėjimas už darbą lauko sąlygomis – yra taikoma Europos Sąjungos šalyse. Taip pat ji pastebėjo, kad įmonių piktnaudžiavimo problemą išspręstų ne siūlomas kompensacijų dydžio mažinimas iki 30 procentų, bet inspektavimas ir prevencija.

Rolandas Ragėnas atsakė, kad tokios informacijos VMI neturi.

Aurelija Maldutytė pasiūlė atidėti klausimo svarstymą, nes trūksta papildomos informacijos konteksto supratimui.

Rūta Skyrienė kalbėjo, kad galbūt natūraliai tokių atvejų daugiausiai fiksuota statybos sektoriuje, kuriame ir lauko darbų yra atliekama daugiausiai. Taip pat ji klausė, ar buvo analizuojama, kiek augo statybų sektorius ir darbų apimtys jame. Pritarė, kad įmones reiktų inspektuoti ir tikrinti, o ne traktuoti, kad visi „lauko priedai“ yra blogai. Taip pat atkreipė dėmesį, kad tokią situaciją lemia pajamų skirstymas į apmokestinamas socialiniu draudimu ir neapmokestinamas socialiniu draudimu. Mano, kad klausimas yra žymiai platesnis, rimtesnis, reikalaujantis daugiau analizės, todėl šios dienos posėdyje siūlė nepriimti jokių sprendimų.

Zita Spranginienė atsakė, kad išmokų didėjimas yra daug didesnis nei sektoriaus apimčių ir pajamų augimas.

Andrius Romanovskis klausė, kokio masto yra tokie piktnaudžiavimai, pasisakė, kad reiktų bausti tokiu būdu piktnaudžiaujančias įmones, kalbėjo apie darbdavių reputaciją. Pritarė, kad reiktų informacijos apie tai, kaip tokio pobūdžio klausimai sprendžiami užsienyje. Sakė, kad pasiūlymas tokias kompensacijas panaikinti būtų pernelyg radikalus.

Inga Ruginienė pasisakė, kad nesvarbu, kokia yra tarptautinė patirtis, kai kalbama apie šios dienos situaciją Lietuvoje, – kontroliuojančių institucijų duodami signalai, kad piktnaudžiaujant jau artėjama prie raudonos ribos. Mano, kad tikslinga kalbėti apie alternatyvas, taip pat apie tai, kad tokios kompensacijos turėtų būti arba panaikintos, arba sumažintos.

Ričardas Sartatavičius pritarė, kad su piktnaudžiavimais reikia kovoti. Jis informavo, kad Lietuvos pramonininkų konfederacijos (LPK) nuomone, tai nėra masinis reiškinys, LPK pasisako prieš siūlomą keitimą, nes tai panašu į mokesčių didinimą, kuris šiuo metu yra nepriimtinas.

Kristina Krupavičienė sakė palaikanti Ingos Ruginienės nuomonę. Ji kalbėjo apie tai, kad piktnaudžiaujantys darbdaviai nesąžiningai konkuruoja su nepiktnaudžiaujančiais, taip pat sakė, kad yra didelis įmonių sąrašas (ne tik statybų sektoriuje), mokančių tokias kompensacijas. Ji atkreipė dėmesį į tai, kad tokiu būdu nukenčia darbuotojų socialinės garantijos. Kalbėjo, kad reiktų paieškoti informacijos apie tarptautinę praktiką ir atkreipė dėmesį, kad šis klausimas yra platesnis nei vien tik Darbo santykių komisijos aspektu. Pritarė nuomonei, kad „lauko priedo“ 50 proc. dydis turėtų būti mažinamas.

Vytauto Šilinsko nuomone, nereiktų koncentruotis į pažeidimus. Viceministras klausė, ar apskritai ši priemonė yra teisinga ir siūlė padiskutuoti apie tokios nuostatos naikinimą. Mano, kad darbuotojo patiriamas faktines išlaidas darbdavys turėtų kompensuoti ir jos nėra apmokestinamos. Bet jei žmogus gavo pajamų, jos turi būti apmokestinamos tam, kad esant reikalui, žmogus gautų socialines garantijas. Pritarė pasisakymui, kad „lauko priedo“ dydžio mažinimas problemos neišspręstų. Kalbėjo apie sąžiningų ir nesąžiningų darbdavių konkurenciją. Sakė, kad siūlytų diskutuoti apie tokio priedo panaikinimą.

Danas Arlauskas kalbėjo apie teisės akto teisingumą, apie tai, kad svarbu, kaip Lietuva atrodo kitų valstybių kontekste, kaip apmokestinamas verslas. Sakė palaikantis nuomonę, kad reiktų surinkti informaciją, kaip Europos Sąjungoje yra apmokestinami „lauko priedai“, komandiruotpinigiai ir siūlė šį klausimą kol kas atidėti.

Dalia Jakutavičė pasidalino praktiniais pavyzdžiais.

Andrius Romanovskis domėjosi, kokių sektorių ir kokio dydžio įmonės taip piktnaudžiauja ir galbūt dominuoja regionai. Jis pasitiksino, ar pagal teisės aktus galima mokėti ir komandiruotpinigius, ir „lauko priedus“.

Zita Spranginienė atsakė, kad tendencijų pagal įmonių dydį nėra, nes apie 50 proc. mokačiųjų sudaro didieji mokesčių mokėtojai ir apie 50 proc. – smulkios įmonės. Sakė, kad, vadovaujantis teisės aktais, gali būti mokami arba komandiruotpinigiai, arba „lauko priedai“.

Rolandas Ragėnas atkreipė dėmesį, kad VMI duomenimis tokio pobūdžio mokėjimai labai plečiasi ir siūlė pačiame Darbo kodekse aiškiau reglamentuoti, kam tokios kompensacijos gali būti mokamos.

Ričardo Garuolio nuomone, „lauko priedai“ yra įteisinti „vokeliai“. Kalbėjo apie tai, kad pritaria Lietuvos Respublikos Vyriausybės pozicijai siūlant panaikinti esančią spragą bei pasisakė apie socialinį dempingą.

Dalia Jakutavičė, apibendrindama klausė, ar sprendimas bus priimamas šiame posėdyje, ar klausimas perduodamas svarstyti Darbo santykių komisijai, prašant labai konkrečių pasiūlymų.

Dano Arlausko nuomone, klausimą reiktų matyti ir spręst plačiame kontekste.

Andrius Romanovskis pasiūlė dviejų savaitių laikotarpyje susitikti su SADM ir VMI atstovais ir padiskutuoti.

Inga Ruginienė priminė, kad dvišaliuose susitikimuose šis klausimas jau buvo aptartas ir bendros nuomonės nebuvo prieita, tačiau sutiko, kad klausimas būtų perduotas Darbo santykių komisijai kartu su kitais Darbo kodekso pakeitimais.

NUTARTA. Klausimą „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso 144 str. 8 d.“ perduoti svarstyti Darbo santykių komisijai prie Lietuvos Respublikos trišalės tarybos ir klausimo svarstymą tęsti kitame Lietuvos Respublikos trišalės tarybos posėdyje.

2. SVARSTYTA. Dėl įstatymų projektų paketo pristatymo: Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso 24, 25, 26, 30, 36, 40, 44, 46, 52, 59, 64, 107, 113, 131, 133, 134, 137, 206 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Projektas Nr. 1), Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 1, 5, 111, 19, 22, 23, 24 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo projekto (toliau – Projektas Nr. 2) ir Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo Nr. IX-1836 2, 7 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Projektas Nr. 3) paketo pristatymo.

Papildomas klausimas. Dėl socialinių partnerių sutarto Darbo kodekso 2, 25, 30, 47, 51, 55, 72¹, 75, 117, 126, 36, 138, 169 ir 171 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto.

Rūta Juršaitė, pradėdama įstatymų projektų paketo pristatymą informavo, kad yra siūlomi direktyviniai ir ne direktyviniai pakeitimai.

Andrius Romanovskis paprašė pristatyti siūlomus ne direktyvinius pasiūlymus.

Rūta Juršaitė trumpai pristatė siūlomus Darbo kodekso 25 straipsnio 3 ir 4 dalies pakeitimus, 26 straipsnio 6 dalies pakeitimą, 30 straipsnio pakeitimą ir 44 straipsnio 2 punkto 13 dalies pakeitimą.

Inga Ruginienė pasiūlė tiek šį įstatymų projektų paketą, tiek socialinių partnerių sutartą paketą sudėti į vieną dokumentą ir jį perduoti svarstyti Darbo santykių komisijai, o kitame Trišalės tarybos posėdyje priimti galutinius sprendimus.

Andrius Romanovskis pritarė Ingos Ruginienės pasiūlymui, sakydamas, kad dėl Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 1, 5, 11¹, 19, 22, 23, 24 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo priedu įstatymo projekto reiktų daugiau padiskutuoti ir jo nejungti prie Darbo kodekso pakeitimų.

Ričardas Sartatavičius informavo, kad LPK savo poziciją dėl šio paketo pateikė raštu liepos mėnesį. Pritarė, kad reiktų abu paketus perduoti į Darbo santykių komisiją ir paskui grįžti į Trišalę tarybą.

Dalia Jakutavičė klausė teisininkų, ar būtų galima abiejų paketų visus pasiūlymus sudėti į vieną bendrą lyginamojo varianto lentelę, kad Darbo santykių komisijoje būtų galima juos pastraipsniui dar kartą peržvelgti.

Vytautas Šilinskas sakė, kad į paketą buvo pasiūlyti įtraukti patys skubiausi klausimai iš SADM pusės ir klausė nuomonės, ar būtų galima juos atskirti. Pasisakė, kad ne direktyvinius pasiūlymus aptarus darbdaviams ir profsąjungoms, galėtų būti geresnis galutinis variantas.

Dalia Jakutavičė pasiūlė į Darbo santykių komisijos posėdį bendrame kontekste pridėti mobingo klausimą, gaunant grįžtamąjį ryšį iš specialios komisijos, sukurtos šiam klausimui.

Vytautas Šilinskas pasiūlė šios dienos posėdyje aptarti direktyvinius klausimus, o ne direktyvinius palikti diskusijoms.

Donata Telišauskaitė-Čekanavičė informavo, kad įstatymų projektų paketas Seime vėliausiai turėtų būti priimtas lapkričio mėnesį.

Rūta Skyrienė pritarė pasiūlymui perduoti klausimus Darbo santykių komisijai.

Dalia Jakutavičė apibendrino sakydama, kad klausimai perduodami į Darbo santykių komisiją, prašant joje apsvaistyti iki rugsėjo vidurio.

Andrius Romanovskis prašė pakomentuoti dėl siūlomos vaiko priežiūros atostogų 18 mėnesių trukmės.

Donata Telišauskaitė-Čekanavičė pakomentavo apie vaiko priežiūros atostogų trukmės siūlomas alternatyvas – 18 arba 24 mėnesiai, akcentuodama, kad mažai tėvų renka šiuo metu esančią 12 mėnesių alternatyvą, o taip pat yra mažai vaiko priežiūros institucijų, galinčių prižiūrėti vaikus nuo 12 mėnesių. Kalbėjo apie diskusijas su Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, vykusias viešas konsultacijas.

Aurelijos Maldutytės nuomone, prie mobingo klausimo nereikėtų grįžti, kol nėra sukurta darbo grupės sistema. Mano, kad dėl didelės siūlomų Darbo kodekso straipsnių pakeitimų apimties, būtų tikslinga iki rugsėjo vidurio surengti dviejų dienų Darbo santykių komisijos posėdį.

Rūta Skyrienė klausė, ar nebuvo diskutuota apie galimybę remiantis užsienio valstybių patirtimi kurti namų darželius vaikams, kur būtų mažos grupės.

Donata Telišauskaitė-Čekanavičė atsakė, kad po diskusijų darbo grupėje buvo prieita išvados, kad Lietuva dar nėra tam pasiruošusi, nes Lietuvoje yra labai griežtos higienos normos.

Vytautas Šilinskas papildė sakydamas, kad diskusijos šiuo klausimu yra atnaujintos.

NUTARTA: Klausimus „Dėl įstatymų projektų paketo pristatymo: Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso 24, 25, 26, 30, 36, 40, 44, 46, 52, 59, 64, 107, 113, 131, 133, 134, 137, 206 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Projektas Nr. 1), Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 1, 5, 111, 19, 22, 23, 24 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo projekto (toliau – Projektas Nr. 2) ir Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo Nr. IX-1836 2, 7 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Projektas Nr. 3) paketo pristatymo“ ir „Dėl socialinių partnerių sutarto Darbo kodekso 2, 25, 30, 47, 51, 55, 72¹, 75, 117, 126, 36, 138, 169 ir 171 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto“ perduoti svarstyti Darbo santykių komisijai prie Lietuvos Respublikos trišalės tarybos ir jų svarstymą tęsti kitame Trišalės tarybos posėdyje.

3. SVARSTYTA. Dėl įstatymų projektų Nr. 21-28288 "Dėl Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 11, 18, 37 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui" ir Nr. 21-28287 "Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 11, 18, 37 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto".

Dalia Jakutavičė sakė, kad šį klausimą profesinės sąjungos įtraukė norėdamos padiskutuoti apie tai, kas yra svarbiau – darbuotojus skiepyti ar testuoti ir kieno lėšomis tai daryti.

Inga Ruginienė apgailestavo, kad klausimas Trišalės tarybos darbotvarkėje atsidūrė ne projektų iniciatorių dėka. Sakė, kad tiek profesinių sąjungų pusei, tiek darbdavių pusei yra kilę daugybė klausimų, todėl ir buvo pakviesti projektų iniciatoriai.

Aušra Bilotienė-Motiejūnienė, sveikatos apsaugos viceministrė, trumpai pristatė šių teisės aktų projektų idėją, - pirmiausiai apsaugoti sveikatos įstaigas, o taip pat asmenis, kurie negali vakcinuotis dėl tam tikrų medicininių priežasčių. Akcentavo, kad šiuo projektu norima pasiūlyti privalomą testavimą finansuoti ne iš valstybės biudžeto lėšų, t. y. yra vakcinavimas arba privalomas testavimas.

Aušrinė Storpirštienė, Sveikatos apsaugos ministerijos Teisės skyriaus patarėja, trumpai pristatė siūlomus įstatymų projektų pakeitimus.

Aurelija Maldutytė klausė apie privalomą testavimą darbo vietoje didelėse gamybinėse įmonėse. Taip pat kalbėjo apie tai, kaip užtikrinti verslui vykdyti savo funkcijas, o žmonėms būti saugiams.

Andrius Romanovskis sakė, kad pagal šį įstatymo projektą testavimas bus darbuotojo kaštais, ne valstybės, nebent darbdavys nuspręstų kitaip.

Aušra Bilotienė-Motiejūnienė sakė, kad į klausimus gali atsakyti Nacionalinis visuomenės sveikatos centras, epidemiologines situacijas esant reikalui galėtų paaiškinti epidemiologai. Sakė, kad bus bandoma pateikti susistemintą informaciją visiems.

Rūta Skyrienė kalbėjo apie testavimo eiles Klaipėdos regione ir klausė, ar šiuo atveju būna pripažįstami greitieji testai. Taip pat klausė, kaip darbdaviui reiktų apskaityti praleistą darbuotojo laiką, skirtą testavimuisi.

Vytautas Šilinskas pabrėžė, kad rekomenduojama planuoti pačiam darbdaviui iš anksto nustatytu laiku, kada tai bus atliekama ir suorganizuoti testavimą.

Audrius Ščeponavičius atsakė, kad šiuo metu eilės yra tik pajūrio regione ir tai yra laikinas dalykas, kuris, tikima, išsispręs pasibaigus vasaros sezonui. Dėl greitųjų testų atsakė teigiamai.

Inga Ruginienė sakė mananti, kad reikia atskirti skiepijimą ir testavimą. Pasisakė prieš prievartos naudojimą ir finansinės naštos uždėjimą darbuotojui.

Aušra Bilotienė-Motiejūnienė ir Audrius Ščeponavičius pakomentavo Ingos Ruginienės pasisakymą.

Andrius Romanovskis pasisakė, kad tiek darbuotojų atstovai, tiek darbdavių atstovai turėtų sakyti, kad vakcina, o ne testavimas yra vienintelis saugus, patikrintas būdas apsaugoti darbo aplinką. Jis sakė, kad LVK palaiko šiame įstatyme sudėliotus principus, tačiau teigė supratęs, kad šis įstatymo projektas nieko iš esmės nepakeis, nes faktiškai jo nuostatos jau veikia, tik žmonės turės patys susimokėti už testavimą. Jo nuomone, darbo vietose iš nepasiskiepijusių žmonių yra daugiau abejojančių, o ne antivakserių.

Aušra Bilotienė-Motiejūnienė sakė, Vyriausybė tvirtins darbų ir veiklos sričių, kuriose bus privaloma vakcinacija, sąrašą o kol kas tokio sąrašo nėra. Sakė, tikėtina, kad jis bus išplėstas pagal tam tikrus kriterijus.

Dalia Jakutavičė prašė sukonkretinti kriterijus.

Aušrinė Storpirštienė išvardino skiepijimosi kriterijus, pagal kuriuos bus dėliojami darbų ir veiklų sąrašai. Ji informavo, kad teisės akto pakeitimas yra užregistruotas teisės aktų projektų informacinėje sistemoje.

Kristina Krupavičienė sakė pritarianti Ingos Ruginienės pasisakymui ir mano, kad reikėtų daugiau aiškumo ir informacijos. Kalbėjo apie statistinius skaičius. Mano, kad darbuotojus reiktų aprūpinti testais. Akcentavo, kad pasiskiepiję asmenys nėra garantuoti, kad nesirgs. Mano, kad saugias darbo sąlygas užtikrina testai.

Evalda Šiškauskienė klausė, kodėl testų pirkimas turėtų būti našta darbdaviams, sakydama, kad pandemija kilo ne darbdavių dėka. Taip pat ji klausė, dėl kokios priežasties sudaromi sąrašai, kam reikia testuotis, o kam – ne, nes, jos nuomone, realiai nėra sektoriaus, kuriame žmogus neturėtų kontakto. Ji pasisakytų, kad visi Lietuvos gyventojai privalėtų vakcinuotis arba testuotis, išskyrus negalinčius tai padaryti dėl medicininių priežasčių. Taip pat siūlė pagalvoti apie atsakomybę, - kad ji būtų ne darbdavio, bet asmens. Atkreipė dėmesį, kad labai svarbi yra iš Sveikatos apsaugos ministerijos sklindanti komunikacija.

Aušra Bilotienė-Motiejūnienė padėkojo už pastebėjimus ir atsakė, kad šiuo metu būtų sudėtinga užtikrinti visuotinę kompensuojamą testavimą.

Ričardas Sartatavičius pasisakė, kad norint nusiimti kaukes, reikia įveikti pandemiją, o norint įveikti pandemiją, reikia vakcinuotis. Kalbėjo apie kitų bendrų normų, taisyklių laikymąsi visuomenėje.

Vytautas Šilinskas kalbėjo apie žmonių gyvybių svarbą. Pritarė, kad pasirinkimas yra svarbu, bet kai yra bloga situacija, tenka rinktis tarp blogų ir blogesnių priemonių. Kvietė siūlyti geresnių sprendimų, idėjų, kas jų turi apie tai, kad žmonės save saugotų. Kalbėjo apie pastaruoju metu augantį besiskiepijančių skaičių.

Dalia Jakutavičė klausė, kodėl pradėdami pamainą darbuotojai negalėtų patys išsitiirti taip, kaip tai atliko pradinių klasių mokiniai mokyklose.

Danas Arlauskas pasidžiaugė vykstančia diskusija ir akcentavo, kad yra labai daug neišskumų iki šio įstatymo priėmimo. Pabrėžė, kad labai svarbus įstatymo pritaikymas praktikoje. Pasisakė apie grupinių testavimų galimybę. Sakė, kad darbdaviai pritaria Vyriausybės žingsniams, tačiau reikia šviesti žmones, nes darbdavių asociacijos gauna labai daug paklausimų iš žmonių. Mano, kad Trišalė taryba galėtų tapti puikia platforma klausimams – atsakymams. Taip pat jis pateikė kelis praktinius klausimus. Kalbėjo, kad reiktų dar kartą susitikti prieš rugsėjo 10 d., kai planuojamos tam tikros akcijos.

Inga Ruginienė akcentavo, kad profesinės sąjungos pasisako už pandemijos valdymą, už tai, kad būtų siekiama kolektyvinio imuniteto, už tai, kad visi būtų saugūs, bet sakė matantys didžiules įtampas darbo vietose, matantys, kaip genda darbdavių ir darbuotojų santykiai ir atkreipia dėmesį, ar verta dar labiau didinti įtampas. Kalbėjo apie „skiepadienio“ idėją kaip apie pozityvią priemonę.

Aurelija Maldutytė kalbėjo apie vakcinuotų asmenų skaičius, keldama klausimą, kiek yra nepasiskiepijusių asmenų tarp dirbančiųjų. Sakė pritarianti profesinėms sąjungoms dėl darbuotojų ir darbdavių nesupriešinimo, abi pusės yra blogoje situacijoje, tačiau reikia rasti galimybę saugiai visiems dirbti paprastu, greitu, nebrangiu būdu.

Dalia Jakutavičė apibendrino diskusijas sakydama, kad tema yra labai aktuali ir skausminga.

NUTARTA. Išklaudyta informacija dėl įstatymų projektų Nr. 21-28288 "Dėl Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 11, 18, 37 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui" ir Nr. 21-28287 "Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 11, 18, 37 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto".

4. SVARSTYTA. Dėl kito Lietuvos Respublikos trišalės tarybos posėdžio.

Andrius Romanovskis pasiteiravo, kodėl vis dar nepriimtas sprendimas dėl MMA klausimo, sakydamas, kad darbdaviams svarbu žinoti, koks dydis bus nuo sausio 1 d.

Vytautas Šilinskas atsakė, kad Finansų ministerijoje vyksta skaičiavimai, kiek reikės pakelti atlyginimus biudžetiniam sektoriui kartu su MMA.

Gediminas Norkūnas informavo, kad artimiausiu metu yra planuojama teikti Vyriausybės nutarimo projektą dėl MMA nustatymo. Sakė, kad derybų dėl biudžeto vienas etapas yra

pasibaigęs, palikta rudeniiui kelios kintančios pozicijos. Akcentavo, kad, kadangi Trišalėje taryboje nebuvo sutarimo, yra sprendžiama tarp kelių variantų ir sprendimas turėtų būti artimiausiu metu.

Dalia Jakutavičė padėkojo už atsakymą ir pasiūlė kitą posėdį surengti rugsėjo 21 d. 14.00 val. Atkreipė dėmesį, kad pirmasis darbotvarkės klausimas bus Trišalės tarybos pirmininko rinkimai iš Vyriausybės atstovų pusės.

Trišalės tarybos nariai pritarė.

NUTARTA. Kitą eilinį Lietuvos Respublikos trišalės tarybos posėdį surengti 2021 m. rugsėjo 21 d., antradienį, 14.00 val.

Posėdžio pirmininkė

Dalia Jakutavičė

Posėdžio sekretorė

Valda Pranckuvienė